

**UDSKRIFT**  
**AF**  
**ØSTRE LANDSRETS DOMBOG**

---

**D O M**

Afsagt den 29. oktober 2025 af Østre Landsrets 13. afdeling  
(landsdommerne Bodil Dalgaard Hammer, Michael Schaumburg-Müller og Camilla Mølgaard Meding (kst.) med domsmænd).

13. afd. nr. S-3118-23:

Anklagemyndigheden

mod

1) Tiltalte 1

CPR nr. (Født 1956)

(advokat Anders Nemeth, besk.)

2) Tiltalte 2

CPR nr. (Født 1963)

(advokat Jakob Buch-Jepsen, besk.)

Dom afsagt af Københavns Byret den 1. november 2023 (SS 3-12715/2022) er anket af de tiltalte med påstand om frifindelse, subsidiært formildelse.

Anklagemyndigheden har nedlagt endelig påstand om skærpelse.

**Forklaringer**

Der er i landsretten afgivet supplerende forklaring af de tiltalte og vidnerne politikommis-sær Vidne 17, konsulent Vidne 10, Vidne 13, Vidne 16 og politikommissær Vidne 8.

De i byretten af vidnerne politikommissær Vidne 9, politikommissær Vidne 11, Vidne 12, Vidne 1, Vidne 7, politikommissær Vidne 5, Vidne 4, politiassistent Vidne 14, politikommissær Vidne 15, Vidne 2, Vidne 3, ledende politiinspektør Vidne 18, politiassistent Vidne 19, politiassistent Vidne 20, politikommissær Vidne 21, politikommissær Vidne 22, politiassistent Vidne 23 og politikommissær Vidne 24 afgivne forklaringer er dokumenteret i medfør af retsplejelovens § 923.

Forklaringerne afgivet i Tibet-kommissionen af de tiltalte og vidnerne politikommissær Vidne 9, politikommissær Vidne 17, Vidne 13, politikommissær Vidne 8 og politikommissær Vidne 22 samt vidneforklaringerne afgivet i den civile sag om administrativ frihedsberøvelse af de tiltalte og vidnerne Vidne 1, Vidne 7, Vidne 4, Vidne 2 og Vidne 3 er endvidere dokumenteret i samme omfang som gengivet i byrettens dom.

Tiltalte 1 har supplerende forklaret blandt andet, at han er næsten helt sikker på, at han ved afhøringen i Københavns Byret den 13. august 2013 i sagen om administrativ frihedsberøvelse først blev stillet spørgsmål af Person 15 og derefter af Advokat 1. Det er hans klare indtryk, at partsrepræsentanterne og retsformanden var klar over, at han ikke havde været fysisk til stede ved demonstrationen.

Man kan godt kalde briefinggen i Gedestalden den 12. juni 2012 for en form for hovedbriefing. Under en hovedbriefing vil man typisk skitsere opgaven, og herefter kan det give god mening at have drøftelser på efterfølgende møder, hvor de forskellige politiaktionsledere afstemmer, hvordan opgaven skal løses. Han vil ikke kalde sådanne møder for briefing. Han ved ikke, om Tiltalte 2 deltog i sådanne møder, men det kan sagtens være, at han ikke gjorde det. Han ved ikke, om Tiltalte 2 var inde over udarbejdelsen af de taktiske befalinger. Vidne 22 var oprindeligt udpeget til at være indsatsleder på en af politiaktionerne, men blev senere erstattet af Tiltalte 2. Han deltog ikke selv i briefinggen på Artillerivej, hvor Person 11 vist hørte til, og han ved ikke, om Tiltalte 2 deltog. Der var mange politiaktioner, der hver havde en indsatsleder. Alle lederne var repræsenteret ved briefinggen i Gedestalden. Han vil tro, at der også var folk fra PET til stede, der i givet fald også ville have ret til at tale på briefinggen. Der blev ikke sagt noget om, at den

kinesiske præsident ikke måtte se demonstranter, eller at der skulle tages flag fra demonstranter. Hvis der havde været sagt sådan, ville der være blevet sat spørgsmålstegn ved det. Ingen ville have været afskåret fra at sige noget ved briefinggen.

Stabsmøderne blev typisk afholdt i den gamle dommervagt. Tiltalte 2 deltog ikke i stabsmøderne, idet han kom meget sent ind i forløbet. Han husker ikke, om der var nogen, der kom for sent til møderne. Han kender Vidne 10, der også var med til stabs-møderne. Vidne 10 var ansat i Rigspolitiet og havde til opgave at skaffe flere ressourcer, hvis det var nødvendigt. Vidne 10 var til stede ved briefinggen i Gede-stalden, men var ikke med til efterfølgende møder. Han undrer sig over, at Vidne 10 ikke tog fat i ham, hvis han syntes, at det, der skete, var forkert. De kender hinanden rigtig godt. Ingen har meldt tilbage til ham, at noget blev gjort forkert.

Han husker godt mailen fra Person 9 den 13. juni 2012 og mailen til Person 10 den 14. juni 2012. Han mener ikke, at Tiltalte 2 var med på mailkorrespondancen.

Han var nok den, der flere dage forud for demonstrationen talte med demonstrationsledelsen om, hvor de i stedet kunne demonstrere, efter præsidentens planer blev ændret. Han var ikke i kontakt med demonstrationsledelsen på dagen for demonstrationen.

Han har ikke hørt, at der skulle holde gruppevogne skjult for demonstranterne i Fortunstræde. Vognene skulle om nødvendigt sættes ind for at spærre for adgangen til broen. Han sad selv i KSN og havde et billede af, at broen var blevet spærret med vognene. Hvis formålet havde været at spærre for udsynet til demonstranter, havde man nok anvendt andre køretøjer. Det var ham, der beordrede, at der ikke måtte komme demonstranter over på Slotspladsen. Da han senere så filmklippet med vognene, undrede han sig over, hvordan de var placeret, herunder at to af dem holdt med fronten mod hinanden. Det vil låse politiet i at udnytte vognene. Filmklippet understøtter efter hans opfattelse, at demonstranterne havde rykket frem. Det er svært at sige, om de gik frem i en "bred front" .

Ud fra det givne trusselsniveau var det fuldt tilstrækkeligt at anvende gruppevogne. De ville aldrig anvende busser. Hollændervogne er høje og har ikke vinduer i siderne. På gruppevognene er det muligt at kigge gennem sidevinduerne. Han mener baseret på filmklippene, at demonstranternes flag var synlige fra Slotspladsen. Der var vist nogen, der

kravlede op på rytterstatuen, som politiet ville have ned igen af hensyn til både statuen og de pågældendes sikkerhed. Så vidt han husker, blev der ikke taget flag fra nogen ved den lejlighed. Efter hans opfattelse blev gruppevognene anvendt alene som afspærring for at forhindre, at demonstranterne flyttede over mod Slotspladsen.

En manøvreidé er en beskrivelse af et værktøj, der kan tages op af værktøjskassen i en given situation. Han er ikke sikker på, hvornår han skitserede manøvreidéen for Tiltalte 2, men det var nok før kl. 18.21. Det var fortsat fredeligt på det tidspunkt. Det er muligt, at han først har talt med Tiltalte 2 herom kl. 18.21. Han ved ikke, hvor Lima 1 var henne fra kl. 16 til 18. Som central indsatsleder placerer man sig taktisk gunstigt i forhold til, hvor man skal gribe ind. Han sagde til Tiltalte 2, at der var få betjente på broen, og at de ville se situationen an. Der blev sagt, at vognene skal være klar til at køre ind over Høj-bro Plads for at forstærke og sikre, at ingen kommer over broen. Han husker ikke, hvem der var på Højbro Plads, inden Vidne 17 kom til, herunder om Person 46 var til stede.

Det er en væsentlig information for ham at få, at demonstranterne gik frem, og hvordan det så ud på stedet. Han er enig i, at det er usædvanligt, at han ikke blev informeret herom, da det skete.

En handlingsforløbsrapport kan laves på forskellige niveauer af politiaktionslederen. En handlingsforløbsrapport beskriver f.eks., hvornår der startes op, og hvornår det hele slutter.

Han er bekendt med, at Tiltalte 2 var involveret i et større arbejde for at udfinde de betjente, der havde været til stede ved tilbageholdelsen af en person ved Rosenborg.

Tiltalte 2 har supplerende forklaret blandt andet, at han ved afhøringen i retssagen om administrativ frihedsberøvelse vitterligt ikke kunne huske, om han havde set, om hans kollegaer gjorde noget ved flagene. Han så først filmklippene fra Slotspladsen efter, at han havde afgivet forklaring. Det var ikke noget, der havde sat sig i ham. Han kan også se, at han fremstod stille og rolig på filmklippet. Han huskede vist slet ikke noget af det, der var foregået på Slotspladsen. Han husker det heller ikke i dag. Han ved det alene fra filmklippet. Han måtte forhøre sig hos sine kollegaer, da der skulle videregives oplysninger til Folketinget. Når han ser filmklippet, fremstår det for ham sådan, at den pågældende

person havde fået at vide, at hun ikke måtte være der, og at hun skulle gå ned på Højbro Plads. Den politibetjent, der tog flaget fra hende, huskede heller ikke selv episoden.

Han havde aldrig før været indsatsleder i forbindelse med kinesiske besøg. Det var en stor opgave, og der var mange indsatsledere. De taktiske befalinger for politiaktion 02-11 og 04-01 er udarbejdet af indsatslederen for disse aktioner. Han har ikke selv været inde over dem eller set dem.

Han så vidneindkaldelsen til retssagen om administrativ frihedsberøvelse, inden han afgav forklaring i retten. På dette tidspunkt var det hændelsen ved Langelinie, der fyldte hos ham. Han overvejede ikke, at det ville handle om det, der foregik ved Højbro Plads. Der var efter hans opfattelse ikke et forbud mod at fremvise tibetanske flag eller givet instrukser om, at demonstranterne skulle fratages flagene. Han befandt sig på Slotspladsen, da vognene blev kørt frem på Højbro Plads kl. 19.56.

Hændelsen ved Langelinie handlede om, at hans kollega Person 4 havde sigtet Vidne 1 for overtrædelse af lov om euforiserende stoffer, og at hun blev visiteret to gange. Det forstod han ikke. Han var selv med, da hun blev visiteret første gang, og hun fik lov til at have sit flag. Han vidste ikke noget om, hvordan hele operationen var planlagt. Han tænkte derfor, at han ikke kunne bidrage med ret meget herom. Han husker ikke, at han havde læst sagsøgernes forklaringer til retsbogen, inden han afgav forklaring.

Han var med til briefing i Gedestalden den 12. juni 2012, men ikke til efterfølgende møder. Hvis der var blevet givet ulovlige ordrer ved briefing, ville der have været en reaktion i hvert fald fra sikkerhedsrepræsentanten. Han husker ikke, at de fire indsatsvogne skulle have været drøftet under briefing. Under briefing er der taleret, og det foregår stille og roligt. Han har ikke deltaget i andre briefinger, herunder briefing den 15. juni 2012 på Artillerivej. Han er bekendt med, at der – mens sagen blev behandlet hos Den Uafhængige Politiklagemyndighed – fremkom oplysninger fra andre om, at han havde holdt en briefing, men det er ikke rigtigt.

Det er vist hans første radioordonnans, som taler på lydklippet den 15. juni 2012 kl. 16.34.43. På lydklippet kl. 18.02.11 meldte de ind, at de var kommet til Christiansborg Slotsplads. I den mellemliggende periode havde de beskæftiget sig med bl.a. en Syrien-

demonstration og nogle autonome. Radioordonnansen blev også skiftet ud. Han husker ikke at have talt med nogen fra demonstrationsledelsen før kl. 18.00. Der var politi til stede på Højbro Plads hele dagen. På lydklippet kl. 18.06.45 blev den deling, der havde været til stede om morgenen frem til kl. 18.00, afløst af Vidne 17's deling. Han vil tro, at Vidne 17 var kørt til Højbro Plads for at afløse delingen. Han havde ikke på dette tidspunkt fortalt ham om nogen beredskabsordre. Der var roligt i byen, indtil den kinesiske præsident ankom til Christiansborg. Han har hele tiden husket forløbet så-dan, at det var nogle timer før præsidentens ankomst, at han hørte om, at vognene skulle køres frem. Det blev ikke nævnt, at dette skulle ske, fordi præsidenten ikke skulle kunne se tibetanske flag eller demonstranter. Det var en melding om, at hvis der skete det mindste, skulle vognene rulle ind.

Det høres på lydklippet kl. 18.21.22, at Vidne 17 skulle kontakte Lima 1. Det skyldes, at Tiltalte 1 kort forinden havde ringet til tiltalte og sagt, at hvis der skete det mindste, skulle vognene køres frem. Vidne 17 skulle kontakte tiltalte, fordi Vidne 17 skulle køre vognene frem. Hvis han havde vidst det tidligere, havde han kontaktet Vidne 17 tidligere. Han sagde ikke under samtalen med Vidne 17, at vognene skulle køres ind for at spærre for udsynet til demonstranterne. Tiltalte befandt sig på Slotspladsen kl. 19.56. Det fremgår vist af filmklippene, at nogle af demonstranterne havde bevæget sig frem.

Han har ikke givet ordre om, at der skulle holde vogne skjult for demonstranterne. Han havde ikke drøftet med Vidne 17, hvordan vognene skulle holde. Det var en simpel opgave – Vidne 17 skulle sørge for, at demonstranterne ikke bevægede sig væk fra Højbro Plads og over mod Slotspladsen. Han vil nødig udtale sig om, hvorvidt benyttelsen af vognene var en effektiv metode til at undgå dette. Vognene sendte et signal til demonstranterne om, at de ikke skulle gå over på Slotspladsen. Hvis formålet med vognene var at spærre for udsynet, kunne man have brugt hollændervogne, der er højere end indsatsvognene og uden vinduer i siden. Han kunne nemt have sagt til Vidne 17, at han skulle køre forbi Politigården og hente fire hollændervogne. Han ved ikke, hvor benævnelsen i sagen af ”to busser” stammer fra.

Der var to anmeldte demonstrationer. Person 41 var ansvarlig for den ene. Han havde ikke overblik over, hvem der var hvem, da han var på Højbro Plads. Han opfattede Vidne 16 som demonstrationslederen. Han har ikke givet instrukser til Vidne 16 om,

at tibetanske flag og bannere skulle tages ned, og han er heller ikke bekendt med, at det skete. Vidne 16 har forklaret, at han talte med to personer. Han husker ikke, hvor mange gange han selv talte med Vidne 16. Han synes, at det på filmklippet fra kl. 19.47 ser ud til, at han og Vidne 16 havde en god dialog. Det er helt sædvanligt, at man orienterer demonstrationsledelsen om, hvad der kan gå hen og ske. Han har ikke sagt til Vidne 16, at de ville blive skærmet af med busser, når den kinesiske præsident kom. Han kan godt have sagt, at de ville blive skærmet af, hvis de bevægede sig over mod Slotspladsen.

Han sagde til en kinesisk sikkerhedsvagt, der ville have talt til at gøre noget ved de ”forbudte flag”, at reglerne i Danmark ikke er de samme som i Kina, og at de ikke var forbudt i Danmark.

Der var ingen faste opgaver eller forventninger til, hvor han skulle befinde sig på bestemte tidspunkter i løbet af dagen. Han ved ikke, hvad Vidne 20 gjorde ved den kvindelige demonstrants flag. Han havde ikke bedt ham om at beslaglægge flaget. Han huskede ikke meldingen ”tag flaget fra dem”, da han skulle ind og afgive vidneforklaring den 13. august 2013. Det var vist indsatslederen fra bevogtningsenheden, der sagde, at der blev hevet flag frem, og spurgte, hvad de skulle gøre. Han havde kun et par sekunder til at reagere, og hans melding var bare et udtryk for, at de skulle gøre noget – at de skulle reagere på det. Tiltagene på Slotspladsen blev foretaget af sikkerhedsmæssige grunde. Det, der er planlagt på Politigården, skal efterleves. Det er ikke op til ham at bestemme, om der skal forholdes på en anden måde i situationen. Det må man tage op efterfølgende. Der kunne være farlige genstande i den taske, som den kvindelige demonstrants ledsager havde på sig. Det havde været en katastrofe, hvis der f.eks. blev kastet maling eller en vandballon mod kortegen.

Han mener, at det fremgår af filmklippet, at demonstranterne ikke opholdt sig på det anvisede sted, da vognene var kørt frem. Han var ikke selv til stede, da det skete. Hvis han havde været til stede, ville de to personer, der på filmklippet ses med øldåser i hånden, bestemt have fanget hans opmærksomhed.

Da han senere blev spurgt til, hvad der var sket på Højbro Plads og med vognene, gik han til Vidne 17 og bad ham om en redegørelse. Vidne 17 gik formentlig selv til gruppeførereren og udfandt ham, der havde reageret på, at demonstrationen gik frem, og havde kørt vognene frem. Han husker ikke, om det blev skrevet i en mail

eller i en notits. Han fik besked om, at alle hans mails, herunder slettede mails, var blevet sikret, da Tibetkommissionen blev nedsat. Den Uafhængige Politiklagemyndighed oplyste senere, at der ikke var en eneste kritisabel mail i hans mailboks.

Der var ingen, der til debriefingen nævnte, at der var givet ulovlige ordrer. Vidne 17 har heller ikke gjort ham opmærksom på, at han mente, at der var et problem. En delingsfører har altid ret til at lave en handlingsforløbsrapport.

Da han blev bekendt med hændelsen ved Rosenborg, tænkte han, at det ikke kunne være sandt. Han påtog sig derfor et stort arbejde med at finde frem til, hvem de pågældende betjente var. Han syntes, at det var pinligt. Han skrev senere til Person 7, at han havde fundet ud af, hvem det var.

For så vidt angår *udsagn b)* forklarede han, at det ikke er et falsk udsagn. Han kan afvise, at vognene ville blive kørt frem under alle omstændigheder. Han husker ikke, om der var en protokolfører til stede i retten. Han husker ikke, om han blev spurgt til, om der var andre grunde til, at vognene blev kørt frem. Han undlod ikke bevidst at fortælle, at de ville være kørt frem under alle omstændigheder. Han tror, at han blev ringet op af Tiltalte 1 lige inden meldingen kl. 18.21. Han skulle selv orientere Vidne 17. Det gav god mening, at vognene skulle køres frem og spærre broen af, hvis der var det mindste antræk. Han sagde til Vidne 17: ”Hvis der bliver det mindste, skal bilerne bruges. Det må selvfølgelig ikke gå galt”. Det betød, at der ikke måtte komme demonstranter over broen og hen på Slotspladsen. Demonstranterne skulle henvises til Højbro Plads, da de ikke måtte være på Slotspladsen.

For så vidt angår *udsagn d)* forklarede han, at han mener, at personen ved Rosenborg fik sit flag tilbage. Han gav selv Vidne 1's flag tilbage til hende på Langelinie. Han husker ikke, hvad Advokat 1 konkret spurgte om forud for det svar, som er gengivet som udsagn d. Han havde ikke fået særlige ordrer om, at han skulle gøre noget bestemt. Han husker ikke noget om særlige hensyn eller instrukser eller at være spurgt ind hertil. Han blev ikke foreholdt operationsbefalingen under afhøringen. Han husker ikke, hvad han tænkte, og han kendte ikke på dette tidspunkt til forventningerne om, at kineserne ikke måtte tabe ansigt. Han mener ikke, at han blev spurgt til det med ”at tabe ansigt”. I bagklogskabens lys var han ikke godt nok forberedt, da han afgav forklaring. Han har ikke fået instrukser fra Tiltalte 1 eller andre, som han har anset for ulovlige.

For så vidt angår *udsagn e)* forklarede han, at han så tibetanske flag i området omkring Slotspladsen, herunder ved Højbro Plads og ved kanalen. Det er korrekt, at han ikke gjorde noget ved det, og at han ikke vidste, om nogle af hans kollegaer gjorde noget ved det. Når han sagde ”omkring” Slotspladsen, skal dette forstås som ”i nærheden af”. Hvis han havde ment på selve Slotspladsen, havde han sagt ”på” Slotspladsen. Han ved ikke, om der var mange tibetanske flag på Slotspladsen, men der var i hvert fald flag. Det fremgår af et foto i sagen, at der var et tibetansk flag bag en mand på en cykel. Han husker ikke i dag, om han lagde mærke til dette flag.

Han fik ingen overlevering af opgaven fra Vidne 22. Det var hans egen beslutning at være til stede ved Slotspladsen, da det var der, præsidenten skulle køre ind.

Der er ikke noget mærkeligt i, at han reelt ikke fik ansvaret for politiaktion 04-01 og 02-11, men at det alligevel var ham, der meldte ind til KSN. Det er sådan kommunikationslinjen er. Alle har en direkte kommunikationslinje til KSN. Vidne 9 var indsatsleder for politiaktion 02-11. Han var ikke i kontakt med Vidne 17, før han mødte ind kl. 18.00. Han kaldte Vidne 17 til sig kl. 18.21, men ellers havde de ingen kontakt. Han havde ikke kontakt med ham om besøget før denne dag.

Filmklippet, der viser episoden med pigen på Slotspladsen, så han først flere år senere. Han havde ikke rigtig nogen erindring om episoden. Så vidt han husker, blev der ikke bragt noget op om episoden i dagene efter. Han huskede Vidne 1, da betjenten fejlagtigt havde skrevet, at hun blev visiteret på grund af mistanke om euforiserende stof-fer. Han sagde til betjenten, at hun skulle skrive det, som det var, nemlig at han havde givet hende besked om, at hun skulle visitere hende af sikkerhedsmæssige årsager. Det havde KSN givet videre til ham. Det gjorde ikke noget særligt indtryk på ham, at der skulle gives oplysninger til Folketinget om episoden ved Slotspladsen. Det er ikke hverdagskost, men han har også tidligere bidraget med oplysninger, der skulle videregives til Folketinget.

Han husker godt mailen til Tiltalte 1 den 19. juni 2012. Det var fire dage efter. Han husker godt, at han fik en forespørgsel, men han huskede ikke detaljerne. Han spurgte Vidne 17, som sikkert havde forhørt sig hos gruppeførereren. Det var ikke hans egne ord. Han tror ikke, at det er en beskrivelse af, hvad han selv havde oplevet. Han kan dog godt have været i nærheden af, hvor det foregik.

Han kender ikke Vidne 10.

Vidnet politikommissær Vidne 17 har supplerende forklaret blandt andet, at han var delingsfører på politiaktion 11-02, som foretog afskærmningen. Han havde biler i Fortunstræde og personale ved Højbro Plads. Han befandt sig vist et sted midt i mellem, hvor han kunne holde øje med, hvornår kineserne kom over broen.” Overskriften ”var, at kineserne ikke måtte se demonstranterne, og det centrale heri bestod i at skærme. Tiltalte 2, der var indsatsleder, gav ham denne instruks direkte. Når tingene skal gå hurtigt på dagen, vil en leder med højere rang end en selv kunne komme med en sadelbefaling, der går ud på noget med, at ”jeg vil – du skal” . En sadelbefaling skal følges, men kan også udfordres. Man følger således ordren, men man tænker sig også om.

Så vidt han husker, var det ikke planlagt, at han skulle være på Højbro Plads. Han blev kastet ud i det, fordi han var en ressource, der kunne bruges. Han husker det sådan, at han kom derhen med sin deling og talte med Tiltalte 2, der fortalte ham nøjagtigt, hvad han skulle gøre på dagen. Ofte får man nogle rammer, men i dette tilfælde fik han at vide præcist, hvor han skulle parkere med bilerne. Han og Tiltalte 2 kiggede sammen på et Kraks kort og fandt Fortunstræde, hvor han skulle placere bilerne. Han husker det sådan, at han skulle køre bilerne frem. Han havde vist bilerne holdende således, at de kunne køre ind fra to forskellige vinkler. Bilerne kom til at holde med fronten mod hinanden. Det er en taktisk manøvre.

Da han fik opgaven fra Tiltalte 2, gik han tilbage til sin gruppefører og vendte manøvre-idéen. Der var nogen, der sagde til ham, at det lød underligt, hvilket han var glad for, idet han også selv syntes, at det var anderledes. Gruppeføreren syntes ikke, at det var i orden, at de skulle skærme. De havde aldrig tidligere skærmet en demonstration med det formål, at man ikke skulle kunne se den. Formålet med en demonstration er jo det modsatte. Han og Vidne 19 gik herefter tilbage til Tiltalte 2 og spurgte, om de virkelig skulle skærme demonstranterne. Inden de spurgte, sagde han til Vidne 19, at han skulle høre efter svaret. Tiltalte 2 lod dem vide, at det var ordren, og at de skulle gennemføre den. De gik herefter tilbage, og han gjorde det, han havde fået besked på. Han mener, at han fik beskeden umiddelbart før, at bilerne blev kørt frem. Han kan ikke forestille sig, at han foretog et opkald til KSN for at få bekræftet ordren. Det ville være meget atypisk. Han tænkte ikke nærmere over ordren, før det blev taget op af gruppeføreren.

Han kender ikke til tibetanske munke eller deres adfærd, men han så dem ikke som en fy-sisk trussel. De havde vel et budskab til kineserne. Politiet anvender normalt en ”trin-skrue” , hvor politiets adfærd og signaler tilpasses situationen. Han mener, at det var noget af et indgreb at køre bilerne ud og skærme dem. Det havde været tilstrækkeligt til at have styr på demonstranterne at have en lille gruppe betjente stående med hænderne i lommen.

Han kørte bilerne frem, før det var planlagt. Planen var egentlig, at han skulle køre bilerne stille og roligt frem, når han kunne se kineserne komme over Knippelsbro. Han fik at vide, at der skete noget dernede, og at de gik frem. Han husker ikke, om det blev råbt til ham, eller om han fik det at vide over radioen. Han kørte bilerne frem, fordi han havde fået at vide, at kineserne ikke måtte se demonstranterne. Det skulle ikke ske på hans vagt. Nogle gange sker der noget, som gør, at man må afvige fra planen. Hvis de var gået frem, skulle han nok få stoppet dem med de styrker, han allerede havde. Det var udramatisk. Bilerne blev kørt frem for at skærme demonstranterne for kineserne.

Han husker ikke at have hørt fra Tiltalte 1, hvorfor demonstranterne skulle skærmes. Efter opgaven var færdig, skulle han vist blot tilbage til det, han før var i gang med. Han har ingen anelse om, hvor mange kinesiske sikkerhedsfolk, der havde været til stede i løbet af dagen, eller hvor de måtte have været henne. Det var ikke noget problem for ham, at han ikke vidste dette.

Det er nok korrekt, at han til afhøringen den 27. april 2016 hos Den Uafhængige Politiklagemyndighed har forklaret, at ”Tiltalte 2 sagde, at det skulle gøres, fordi demonstranterne og deres flag ikke måtte kunne ses fra den kinesiske korteg. Derudover måtte demonstranterne heller ikke have mulighed for at kunne gå fra Højbro Plads til Christiansborg Slots-plads.” En demonstrationsanmelder modtager en kvittering, hvoraf det fremgår, hvor demonstrationen må være. Hvis det var ham, ville han lave en aftale med demonstrationsanmelderen om, hvor de skulle stå.

Han havde vist en formiddagsvagt den pågældende dag og blev kaldt ud som 1. eller 2. udrykning for at bidrage. Der havde måske været noget under opsejling. Han ved ikke, om det var tilfældigt, at Tiltalte 2 befandt sig området, eller om han havde talt med demonstrationsledelsen om, hvad der skulle ske med gruppevognene. Planen var, at bilerne skulle køre ud for at skærme.

Beskeden ”de går frem” tolkede han sådan, at hvis han ikke kørte bilerne frem, ville han ikke kunne løse den opgave, han havde fået tildelt. Det var derfor, at han gjorde det nogle minutter før, at han egentlig skulle have gjort det. Demonstranterne skulle stå på Højbro Plads. Hvis de gik over på Christiansborg Slotsplads, kunne han jo ikke skærme dem. Han husker ikke, at det blev sagt, at de gik frem i bred front. Han fik manøvreidéen i klar tale.

Foreholdt fra afhøringsrapporten af 27. april 2016, ”I hvert fald fik Afhørte besked om, at ’ De går frem, de går frem ’, og afhørte opfattede det som om, at hele demonstrationen, i bred front, bevægede sig frem i retning mod Christiansborg”, forklarede vidnet, at det nok skal passe, at han har sagt sådan. Foreholdt videre fra afhøringsrapporten, ”Afhørte forklarede, at indgrebet fratog demonstranterne initiativet, og demonstrationen blev stående på Højbro Plads”, bekræftede vidnet, at han har forklaret sådan. Foreholdt videre fra afhøringsrapporten, ”Afhørte forklarede, at det klart var på grund af synlighed. Og for at stoppe demonstrationens fremdrift, som han blev gjort opmærksom på – igen med henblik på, at de ikke nåede frem og blev synlige for den kinesiske delegation”, forklarede vidnet, at det godt kan passe, at han har sagt sådan. Han mener, at begrundelserne hænger sammen, idet han ikke ville kunne skærme for demonstranterne, hvis de gik frem.

Han kender ikke til diskussionen i gruppevognene, men han talte med gruppeføreren. Han husker ikke, om han har lavet en handlingsforløbsrapport, men det kunne han godt have gjort. Det vil man tit aftale, når man kører hjem. Han husker ikke, om han deltog i en de-briefing.

Han husker ikke, om han blev briefet om morgenen af Person 11 på Artillerivej. Person 46 og Vidne 21 kan godt begge have været der. Han er gode venner med Person 46, og både Vidne 21 og Person 11 er gode kollegaer. Han har talt med dem om forløbet. Han har også talt med Vidne 19 mange gange om det.

Han husker ikke, om han efterfølgende har fået en mail fra Tiltalte 2. De har nok talt sammen om sagen i en periode, indtil det hele udviklede sig, som det gjorde. På gangene blev der selvfølgelig talt om, at der var risiko for at komme i fedtefadet. Han var selv ret afklaret. De måtte sige, hvad de ville om ham. Han ville selv fortælle, hvad han opfattede, og hvad han huskede. Han husker ikke, om han inddrog tillidsrepræsentanten i 2012.

Han husker ikke, om Vidne 20 var med i hans deling.

Vidnet konsulent Vidne 10 har supplerende forklaret blandt andet, at Rigspoliti-ets koordinerende stab har råderet over politiets ressourcer. Stabens rolle i forbindelse med statsbesøget var at skaffe de nødvendige ressourcer. Staben kan også involvere politi fra andre kredse. Rekvisitioner om yderligere ressourcer sker normalt gennem Rigspolitiet. Det er sædvanligt, at staben oprettes i forbindelse med større operationer. Staben består af ca. tre personer, der hele tiden er sammen under operationen. De lytter med og følger med i POL-DOK.

Ved briefing i Gedestalden blev der i forsamlingen talt om problemet i forhold til håndteringen af Højbro Plads. Han husker ikke, hvem der kom med idéen om, at to busser kun-ne køre frem for at skærme. Forslaget blev diskuteret, og det blev temmelig præcist. Han husker ikke, om der blev taget en endelig beslutning. Det lå i det hele, at den kinesiske præsident skulle skærmes fra ting, som kunne gøre, at han fik en negativ holdning til Dan-mark eller de kommende forhandlinger. Mødet varede en time eller to. Der var fyldt godt op, men om der var 10, 15 eller 20 personer til stede, kan han ikke sige præcist.

Tiltalte 1 gennemgik operationsbefalingen, og lederne havde mulighed for at stille spørgsmål og afdække problemstillinger. Han husker ikke, hvordan mødet lavpraktisk foregik, herunder om Tiltalte 1 læste operationsbefalingen op, eller om han brug-te powerpoint. Han mener, at Tiltalte 1 sagde, at de skulle tale om det her pro-blem, og så kom idéen med busserne fra salen. Busserne skulle ikke køres frem for at for-hindre demonstranterne i at komme over på Slotspladsen, men for at præsidenten ikke skulle se demonstrationen. Han har nok også selv sagt noget på mødet. Han nævnte nok det, der blev sagt om indsatsen og trusselvurderingen, for sin nærmeste leder. Han nævnte formentlig også det, der var sagt om busserne på Højbro Plads. Han har beskæftiget sig med koordinerende arbejde i 10-12 år.

Han deltog ikke i stabsmøder forud for den 12. juni 2012, herunder i den gamle dommer-vagt, eller i et møde, hvor nogen kom for sent.

Der vil altid være en risiko ved et besøg som det omhandlede, men det skilte sig ikke ud i forhold til andre besøg eller begivenheder. Der er større risiko ved f.eks. EU-topmøder

eller besøg af den amerikanske præsident. Han husker ikke, om der var demonstrationsforbud på Christiansborg Slotsplads. Hvis det var tilfældet, måtte der nok ikke komme 100-150 demonstranter over på Slotspladsen. Han husker ikke køreruten, men der er ikke langt fra Kongeporten til Højbro Plads.

Han ved ikke, hvor mange kinesere der var i præsidentens følge, eller hvor de befandt sig. Der var nok nogle stykker.

Han kendte ikke Tiltalte 2, men han har hørt navnet omtalt.

Vidne 13 har supplerende forklaret blandt andet, at han ikke husker, hvornår han tog hjem den 15. juni 2012. Han husker ikke, om han havde en funktion i KSN, da den kinesiske præsident kørte ind på Slotspladsen. Han var med i en del af plan-lægningsfasen.

Foreholdt fra afsnittet ”1.0.2. Trusselsvurdering” i operationsbefalingens 4. udgave, ”Det er PET’s opfattelse, at kineserne ikke er bekymret for præsidentens sikkerhed under opholdet i Danmark, men det er meget afgørende for dem, at ’de ikke taber ansigt’ ved konfrontation med demonstrationer eller lignende”, forklarede vidnet, at det var 100 % også hans opfattelse. Han mindes ikke at have set en sådan formulering før. Det er ikke sædvanligt, at der indgår en oplysning om, at kineserne ikke måtte tabe ansigt. Under en briefing blev det sat op i et bredt perspektiv, og det blev vigtigt, at demonstranterne nærmest ikke var synlige. De talte ikke så meget om det. Han husker ikke forskellene på de forskellige udgaver af operationsbefalingen. Det første udkast blev vist udarbejdet i Planlægningssektionen. Han stødte på operationsbefalingen løbende, men han husker ikke hvornår.

Han deltog i et møde i den gamle dommervagt, hvor der også var to PET-agenter til stede. Han husker ikke, om han deltog i det møde, hvor den endelige udgave af operationsbefalingen blev gennemgået.

Han husker ikke, at han i byretten skulle have sagt, at ”han accepterede noget, som var forfærdeligt”. Han vil normalt ikke formulere sig sådan. Værdighedsprincippet var grotesk. Det er grundlaget for et demokrati, at man kan udtrykke sig. Værdighedsprincippet var overliggeren, men en indsatsleder vil kunne tilsidesætte det, idet det sikkerhedsmæssige hensyn vejer tungest. Politiet er der af hensyn til orden og sikkerhed og har forskellige

værktøjer, som kan tages i brug. Efter han havde været til briefingerne, lå det i kortene, at demonstranterne skulle være nærmest usynlige. Så vidt han ved, har han ikke haft noget at gøre med idéen om, at der skulle køres busser frem.

Hvis en kinesisk sikkerhedsrepræsentant har sagt til en indsatsleder, at han skal tage flagene fra to demonstranter, som var kommet over på Slotspladsen, må indsatslederen tage stilling, handle og dernæst underrette om det, der er sket.

Det er hans klare opfattelse, at Tiltalte 2 ikke havde nogen bunden opgave, men blot skulle assistere, hvor der var behov.

Vidne 16 har supplerende forklaret blandt andet, at når han i byretten forklarede om betjenten i den "kortærmede skjorte", er det en reference til betjenten i blå skjorte med opsmøgede ærmer på stillfotoet fra Højbro Plads. Fotoet er vist fra første gang, politiet kom. Han blev bedt om at identificere sig. Det foregik i en venlig tone. Da politiet kom anden gang, fortalte de, at de havde en slags drejebog. Det var på dette tidspunkt, at han blev oplyst om, at politibusserne ville køre frem. Alt var fortsat fredeligt, og intet indikerede, at der var noget sikkerhedsmæssigt, der kunne begrunde det. Han mener, at betjenten med den blå skjorte var der gennemgående meget.

Der var kun gået ca. 15-20 minutter, fra politiet havde været der første gang, til de kom igen. Han tror, at de kom tilbage, fordi politiet egentlig ønskede, at det hele foregik ordentligt. Det ville kunne se mærkeligt ud, hvis der uden forudgående varsel og uden grund blev kørt fire busser ind foran dem.

Han blev chokeret, da betjenten fortalte om drejebogen. En af kineserne sagde, at det var ligesom i Kina. Betjenten sagde, at der ville blive skærmet med politibusser, inden den kinesiske delegation kørte ind på Christiansborg Slotsplads, og at de skulle tage bannerne ned, så de ikke kunne ses. De måtte heller ikke kunne høres. Han udfordrede det ikke.

Da politiet kom for tredje gang, var det med fart på. Politiet var meget uvenlige og talte hårdt til dem. De to betjente sagde, at de skulle tage bannerne ned nu. Den ene betjent var ham i den blå skjorte. Vidnet gik herefter hen til Falun Gong-demonstrationen og sagde, at de skulle tage bannerne ned, hvilket han mener, at de gjorde. Da busserne blev kørt ind, var de mentalt forberedt, og de ville ikke gå imod det. Alle i Falun Gong-demonstrationen sad

og mediterede. Han mener ikke, at der var nogen, der hoppede. Han oplevede på ingen måde, at demonstrationen gik frem i en bred front. Det var stille og roligt.

Han er sikker på, at han kun skulle identificere sig, da politiet henvendte sig første gang. Der kan godt være gået mindre end 15-20 minutter, da politiet kom anden gang. Ved den tredje henvendelse var den anden betjent noget større og meget myndig.

Falun Gong-demonstrationen, der ifølge programmet i politiets kvittering for anmeldelsen af demonstrationen ville være på Højbro Plads fra kl. 13.00 til kl. 16.00, tilsluttede sig den demonstration, som Støttekomitéen for Tibet ifølge programmet ville afholde på Højbro Plads fra kl. 17.00 til kl. 22.00. Der var kun én demonstration.

På stillfotoet fra Højbro Plads, som ifølge Person 41's oversigt over video-klip er fra kl. 19.47, havde politiet endnu ikke skruet bissen på. Det skete så nok senere. Han kan godt være usikker på de præcise tidspunkter.

Han husker det stadig sådan, at bannerne blev taget ned, og at musikken skulle slukkes.

Det er tibetanske flag, der ses på stillfotoet fra Højbro Plads, som skulle være taget kl. 20.16. Han husker ikke, at der var andre, der gik frem, bortset fra dem, der ses på fotoet.

Han husker det fortsat i dag således, som han forklarede ved afhøringen den 17. november 2015 hos Den Uafhængige Politiklagemyndighed, at den betjent, han har betegnet som den operationsansvarlige, er identisk med den betjent, som var iført den blå skjorte-uniform.

Vidnet politikommissær Vidne 8 har supplerende forklaret blandt andet, at efter hans opfattelse har Tiltalte 1 haft viden om alt det, der stod i operationsbefalingen, idet den blev sendt til ham. Udarbejdelsen af operationsbefalingen skete i en lø-bende proces. Når der var stabsmøde, foretog de rettelser, hvorefter han sendte et nyt ud-kast til Tiltalte 1 med rettelserne. En operationsbefaling er helt grundlæggende for løsningen af en politiopgave, idet delingerne ellers ville skulle gætte sig til, hvad der skal ske. Man kan godt have en strategisk plan, der samler flere operationsbefalinger, men i denne sag var det operationsbefalingen, der var det ”øverste ” dokument. Herefter kom de taktiske befalinger. Man kan godt kalde det for et hierarkisk system.

Forud for briefing i Gedestalden havde der været en række stabsmøder, hvor operationsbefalingen løbende blev tilrettet. Efter den endelige operationsbefaling var udarbejdet, blev der afholdt den afsluttende briefing for de personer, der skulle indgå i operationen. Han husker ikke, om operationsbefalingen blev læst op, eller om den blev gennemgået ud fra noter. Briefingen skal afholdes tæt på begivenheden. Hvis der har været anmeldt demonstrationer, vil det give mening at skrive det i en taktisk befaling. Han ved ikke, hvem der har skrevet de taktiske befalinger.

Han er ikke bekendt med, at der efter briefing i Gedestalden har været afholdt delbriefinger. Det kan give mening at afholde delbriefinger efterfølgende, da det vil tage meget lang tid, hvis 15-20 operationer på en større briefing skal gennemgås i detaljer, der ikke er relevante for alle. Han husker ikke, om der på briefing i Gedestalden blev talt om biler, der skulle kunne køre ind og skærme på Højbro Plads.

Han ved, at han til afhøringen hos Den Uafhængige Politiklagemyndighed blev forelagt et referat fra en debriefing, som han selv skulle have skrevet. Han husker slet ikke at have deltaget i debriefingen. Han husker alene, at han blev foreholdt referatet under afhøringen.

Man ville helt sikkert sikre sig, at der ikke blev kastet med f.eks. mel eller en cykel mod den kinesiske præsident.

Han og Tiltalte 1 har holdt møder med hinanden og sendt hinanden mails. De har haft samtaler om opgaven. De har også talt sammen på stabsmøder, men Tiltalte 1 var på et helt andet organisatorisk niveau end ham. Man kan godt sige, at han var en slags sekretær eller pennefører for Tiltalte 1. Han skrev operationsbefalingen og lagde den til Tiltalte 1, som herefter godkendte den.

Den kinesiske præsidents følge ville nok ikke kunne bevæge sig frit rundt, men det ville personalet fra ambassaden godt kunne. Han ved ikke, hvor de kinesiske sikkerhedsfolk har bevæget sig rundt henne. Med hensyn til ”kineserne” menes nok et hensyn til præsidenten og måske et par andre topfolk.

### **Personlige oplysninger**

Tiltalte 2 har supplerende forklaret om sine personlige forhold, at han stadig er suspenderet, hvilket har påvirket ham i stor grad. Efter byrettens dom har han sammen med

en ven købt en båd, Udeladt. Han har Udeladt samt kurser for ledere og medarbejdere om arbejdsmiljø. Han har været udsat for meget i sin tid hos politiet, men årene med Tibet-sagen har været værst. Han afviste et tilbud om at slutte sagen med et tiltalefrafald, da han ikke kunne erkende forholdene.

## **Landsrettens begrundelse og resultat**

### *Skyldsspørgsmålet*

#### *Udsagn 1 og b)*

Også efter bevisførelsen for landsretten findes det af de grunde, der er anført i dommen, bevist, at Tiltalte 1 ved at have forklaret som gengivet i udsagn 1) og Tiltalte 2 ved at have forklaret som gengivet i udsagn b) forsætligt har afgivet falsk forklaring for retten som fastslået af byretten.

Landsretten lægger ligesom byretten til grund, at demonstrationen ved Højbro Plads var fredelig og med få deltagere, hvor ingen løb mod Slotspladsen, og at formålet med at køre politiets gruppevogne frem hele tiden har været at skærme demonstranterne, således at de ikke var synlige for den kinesiske præsident. Det lægges endvidere til grund, at begge de tiltalte gav ordre om, at bilerne skulle køres frem foran demonstrationen for at sikre, at præsidenten ikke kunne se den. Landsretten finder ligesom byretten, at de tiltalte forsætligt afgav en vildledende og misvisende forklaring ved at udelade oplysningen om, at gruppevognene ville blive kørt frem, uanset om der var bevægelse i demonstrationen.

#### *Udsagn 3)*

Som anført af byretten fremgår det af trusselsvurderingen i operationsbefalingen, at det var ”meget afgørende for [kineserne], at ’de ikke taber ansigt’ ved konfrontation med demonstrationer eller lignende”. Landsretten finder, at disse oplysninger må anses for at have været styrende for bl.a. beskrivelsen af politiaktion 04-01’s opgave i operationsbefalingens manøvreidé, hvorefter denne politiaktion skulle sikre, at eventuelle demonstranter ikke kunne ses fra eskorten og ”objekter”, ligesom demonstranterne ej heller skulle have mulighed for at bringe sig i en position, som var synlig fra eskorteruten og ”objekter”.

Herefter og i øvrigt af de grunde, som byretten har anført, herunder at det må lægges til grund, at politiets personale på dagen gjorde alt for at sikre, at præsidenten ikke så demon-

strationer, tibetanske flag mv., finder landsretten det bevist, at Tiltalte 1 forsætligt har afgivet falsk forklaring ved udsagn 3 i overensstemmelse med byrettens be-visresultat.

*Udsagn d)*

4 voterende udtaler:

Af de grunde, der er anført af byretten, og som er anført ovenfor under udsagn 3), finder vi det bevist, at Tiltalte 2 ved at have forklaret som gengivet i udsagn d) forsætligt har afgivet falsk forklaring som fastslået af byretten. Det forhold, at udsagnet indeholder et forbehold for tiltaltes erindring, kan ikke føre til en ændret vurdering. Vi lægger herved også vægt på, at det særlige hensyn i relation til synligheden af demonstrationer, demon-stranter mv., der skulle tages i forhold til kineserne, og som kom til udtryk i bl.a. opera-tionsbefalingen, har haft en meget stor indvirkning på politiets tilrettelæggelse af besøget, herunder på selve dagen, og at tiltalte afgav vidneforklaring kun ca. 1 år efter præsidentbe-søget.

2 voterende udtaler:

Efter bevisførelsen og navnlig henset til, at udsagn d) indeholder et forbehold i forhold til tiltaltes erindring, finder vi det betænkeligt at anse det for bevist med den til domfældelse i en straffesag fornødne sikkerhed, at tiltalte har afgivet falsk forklaring ved at have forklaret som gengivet i udsagn d). Vi stemmer derfor for at frifinde Tiltalte 2 for så vidt angår udsagn d).

Der træffes afgørelse efter stemmeflertallet, jf. nedenfor.

*Udsagn e)*

Udsagn e) må efter sin ordlyd og den sammenhæng, som udsagnet indgår i, forstås således, at Tiltalte 2 forklarede om, hvorvidt han eller hans kollegaer gjorde noget ved de tibetanske flag i nærheden af Slotspladsen, herunder på Højbro Plads, hvor demonstratio-nen foregik. Efter bevisførelsen kan udsagnet i sig selv ikke anses for at indeholde en urig-tig gengivelse af de faktiske omstændigheder.

På denne baggrund og da der ikke er ført det fornødne bevis for, at tiltalte har haft forsæt til at afgive en misvisende forklaring ved at udelade oplysninger om, at et fåtal af personer på selve Slotspladsen, som af politiet blev anset for demonstranter, fik frataget deres flag,

fordi de ikke ville efterkomme anvisningerne om at demonstrere ved det anviste sted på Højbro Plads, frifindes Tiltalte 2 for så vidt angår udsagn e).

#### *Straffelovens § 159, stk. 1*

Under henvisning til de omstændigheder, der er fremhævet af byretten, og sagens oplysninger finder landsretten, at der ikke er grundlag for straffritagelse i medfør af straffelovens § 159, stk. 1, eller princippet heri.

#### *Konklusion*

Tiltalte 1 findes herefter skyldig i overensstemmelse med byrettens bevisresultat for så vidt angår udsagn 1) og 3), og Tiltalte 2 findes skyldig i overensstemmelse med byrettens bevisresultat for så vidt angår udsagn b) og d), men frifindes for så vidt angår udsagn e).

#### *Straffastsættelse*

Straffen for begge tiltalte findes af de grunde, der er anført i byrettens dom, herunder om den lange sagsbehandlingstid forud for byrettens dom, passende fastsat til fængsel i 30 dage, der er gjort betinget alene med vilkår om prøvetid. Landsretten finder således, at der hverken er grundlag for som påstået af anklagemyndigheden at forhøje straffen til 60 dages betinget fængsel eller som påstået af forsvarerne at lade straffen bortfalde under henvisning til sagsbehandlingstiden.

Landsretten stadfæster derfor dommen.

#### *Sagsomkostninger*

De tiltalte er kompenseret for den lange sagsbehandlingstid forud for byrettens dom i forbindelse med straffastsættelsen. De tiltalte er yderligere kompenseret ved, at statskassen er pålagt at betale sagsomkostningerne for byretten.

Henset hertil og til ankesagens forløb og udfald finder de juridiske dommere, at der ikke er grundlag for at bestemme, at statskassen tillige skal betale sagens omkostninger for landsretten. De tiltalte skal således betale sagens omkostninger for landsretten, jf. retsplejelovens § 1008, stk. 3, 1. pkt.

Thi kendes for ret:

Byrettens dom i sagen mod Tiltalte 1 og Tiltalte 2 stadfæstes.

De tiltalte skal betale sagens omkostninger for landsretten, dog således at de hver især skal betale udgifterne til egen forsvarer.